

bb. 49. költői estek a bács megyei falvakban

vid/tm/rj

1964. április 12.

a költészet napja alkalmából bács megyében többfelé rendeztek irodalmi ünnepeket vasárnap. kecskeméten maróti lajos költő a város két gimnáziumi diákotthonának lakóival találkozott és adott elő verseiből. szabadszálláson költői estet rendeztek csepeli szabó béla és ladányi mináty budapesti, valamint f. tóth pál és hatvani daniel kecskeméti költők részvételével. kiskunmajsán mátyás ferenc és baranyi ferenc vett részt az irodalmi találkozón. műveiket jancsó adrienne előadó művésznő tolmácsolta nagy sikerrel./mti/

--

bb. 50. goar gaszparjan a traviatában

k/vt/tm/rj

1964. április 12.

az erkel színház vasárnap esti traviatá előadásán nagy sikerrel énekelte violetta szerepét goar gaszparjan, az örmény szszk népművésze a világhírű énekesnő. az örökbecsű verdi opera férfi főszerepében ilosfalvy róbertet, és sebestyén sándort hallotta ezúttal a közönség, amely sokszor szólította a függöny elé a szovjet vendégművésznőt és magyar partnereit./mti/

--

18.24/-n

-24-

1828 2. oldal

-Vépe-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 359-500

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. április 13.

bb 1. az „utolsó simításokat,, végzik az „aranyfej,, -en

i s/hné/m/fm

1964. április 13.

a mokép a második negyedév végén tűzi műsorra az első magyar-amerikai koprodukciós filmet, az „aranyfej,, -et. a színes ifjúsági játékfilm richard thorpe, amerikai rendező vezetésével készült, magyar, angol és amerikai színészek közreműködésével.

a film 150 tagú stábja négy hónapig forgatott magyarországon. a kalandos színes film „főszereplője,, a győri múzeum egyik világszerte ismert ereklyéje, szent lászló hermája. az értékes műkincset ellopják a muzeumból, s ezeket a tolvajokat üldözik győrött, esztergomban, visegrádon, szentendrén és budapesten az angol és a magyar gyerekek. hildebrand istván operatőr filmszalagra vette magyarország legszebb tájait, megörökítette többek között a győri székesegyházat, a dunakanyar festői szépségű részeit, budapest utcáit, a gellért-szállót, az egyetemi templomot és az épülő erzsébet-hídat is. az izgalmas ifjúsági film utolsó felvételeit helikopterről készítették.

a film három „gyermekszereplője,,: esztergályos cecilia, lorraine power és denise gilmore. a felnőtt szereplők között láthatjuk az amerikai george sanders-t, akinek ez a 75. filmszerepe és az ugyancsak amerikai buddy hackett-et.

a filmen most végzik az utolsó simításokat. még néhány utólagos zenei és zörejfelvétel van hátra, s az „aranyfej,, bemutatóra készen várja a premier napját. /mti/

2. oldal

- 1 -

bb 2. négy- és félmillió import angolnaivadék érkezik

i csj/sk/m/ká

1964. április 13.

hazánkban 1961. óta foglalkoznak rendszeresen az izletes husu angolnák elszaporításával: évről-évre nagyszámu ivadékok vásárolunk a német szövetségi köztársaságból, illetve hollandiából. tavaly több mint 4 millió angolnaivadékokat bocsátottak a balatonba, illetve a velencei-tóba, továbbá a körösökbe, a duna-tolnai holtágába és a soroksári dunaágba, valamint a tatai cseke-tóba. az idei tavaszon újabb négy- és félmillió ugynevezett pigmentált angolnaivadékokat importálnak. a szállítmányok még áprilisban megérkeznek. /mti/

...-

bb 3. készül a nyári szabadtéri hangversenyek programja az országos filharmóniánál

i ol/sk/m/fm

1964. április 13.

bár a tavaszi koncertsorozat csak a közelmúltban kezdődött meg az országos filharmónia műsorszerkesztői már a nyári programon dolgoznak. a nyári hangversenyekre az idén a szokottnál bővebb műsortervet állítanak össze. ma már nemcsak a hagyományos károlyi kerti koncertek jelentik „a zenés nyári estét”, hanem ugyyszólván országos „műsorterv”, készül a zenekedvelők igényeinek kielégítésére.

a komoly muzsika kedvelői 1964 nyarán színes, változatos programot ígérő koncertsorozatok között válogathatnak. a károlyi-kertben 16 nagyzenekari koncerten neves külföldi művészek, a hazai élgárda legjobb karmesterei és szólistái lépnek fel. az idén is megszólalnak a kamarazenei mester-művek a kiscelli múzeum udvarán és nem maradnak el a városmajori park színpadon rendezendő zenés nyári esték sem. a bartók színpadon is több szabadtéri koncertre kerül sor. ismét lesznek hangversenyek az ybl parkban, amely nagy népszerűségnek örvend a budapesti ifjúság körében.

érdekesek a vidéki tervek is: martonvásár a hagyományos beethoven-koncertek színhelye lesz. hangversenyeket rendeznek a kesztelyi kastély parkjában, a gyulai vár udvarában, a fertődi kastélyban és a kőszegi jurisics-várban. szegeden, a szabadtéri játékok idején, szintén terveznek zenekari hangversenyt.

a balatoni üdülnhelyeken mintegy 40 hangversenyt terveznek felnőttek és fiatalok számára. /mti/

...-

-2-

L. M.

bb 4. mogyoró fajdok a szini erdősegekben

vid/ká/sk/m

1964. április 13.

a borsodi erdőekben élő nagyszámu vad között is ritkaságnak számít a mogyoró fajdok is nevezett császármadár. elsősorban a szin-bódvaszilas környéki erdősegekben élnek ezek az izletes husu, széptollozatu madarak. védelem alatt állnak, vadászatuk tilos, s mert a ritka fajtát el akarják szaporítani, a vadászok a császármadarak fő ellensége, a vadmacska ellen indítottak irtóháborút. a téli hónapokban több mint 20 ragadozó került puskavégre.

most, hogy a mogyorós fajd költésre készül, a vadászok még gondosabban figyelik fészkelőhelyüket. /mti/

...-

bb 5. 14 millió forint az iskolai könyvtárak fejlesztésére egy év alatt - öt éves az ország legfiatalabb szakkönyvtára

i áe/tné/m/fm

1964. április 13.

öt éves az országos pedagógiai könyvtár. a szakkönyvtárak hálózatában ez a legfiatalabb intézmény, amelynek a nevelésügyi szakirodalom összegyűjtésén, kezelésén kívül legfontosabb feladata az iskolai könyvtárak szakmai felügyelete. hatezer-hétszáz általános- és középiskola könyvtárának módszertani irányítását végzi. ezek az iskolai könyvtárak jelenleg 6.5 millió kötetet számlálnak.

az oktató-nevelő munkában, a sokoldalú műveltség, az önálló ítéletalkotás kialakításában az iskolareform is fokozott szerepet szán a saját könyvtáraknak. csupán az elmúlt évben több mint 14 millió forintot költöttek ezek fejlesztésére. az országos pedagógiai könyvtár módszertani segítségével rendszeres ellenőrzésével évről-évre javul a kötetállomány összetétele a könyvtárak kezelése, úgyhogy azok mindjobban az oktatómunka nélkülözhetetlen kiegészítőivé válnak. jelenleg azt vizsgálják, hogy a kötelező olvasmányok elegendő mennyiségben megtalálhatók-e az iskolákban és az országos felmérés befejeztével utánnomással pótolják a hiányzó műveket.

az elmúlt évek egyik legnagyobb eredménye, hogy függetlenített könyvtárosok is működnek már az iskolákban. egyelőre még csak 34 helyen, de ez a létszám fokozatosan növekszik, mindennekelőtt a 10.000 kötetnél nagyobb állománnyal rendelkező középiskolákban. /mti/

...-

-3-

L. M.

bb 6. szervezett szakmai társulás, a nemzetközi kapcsolatok kiterjesztése, színvonalas klubélet a könyvtárosok egyesületének idei programjában

i áe/tr-lm fm

1964. április 13.

a magyar könyvtárosok szabó ervin köre új vezetőséget választott. az 500 dolgozót egyesítő társadalmi szervezet új programjának célja, hogy a szervezet az eddiginél hatékonyabban irányíthassa a magyar könyvtárosok munkáját. dr. székely sándor, az egyesület titkára a közelmúltban résztvett a német demokratikus köztársaság könyvtári egyesületének ülésén s az idei programban az ott szerzett tapasztalatokat is hasznosítják.

a szabó ervin kör elsősorban a véleménycserék, társas összejövetelek fóruma. most azonban arra törekszenek, hogy szakmai tekintélye, a könyvtárügyre gyakorolt befolyása is növekedjék. az idén rendszeressé válik a színvonalas klubélet, és a fokozott segítséget nyújtanak a továbbképzéshez. a kör tagja a nemzetközi könyvtáros egyesületnek és képviseli külföldön a magyar könyvtárosokat. állandó összeköttetést tartanak fenn az unesco-val. így szélesebbkörűvé válik a tájékoztatás: a kül- és belföldi szakmai tapasztalatok rendszeres, kölcsönös cseréje. ezen túlmenően széleskörű személyes kapcsolatok kiépítésére is törekszenek: az idén két külföldi társas tanulmányutat szerveznek és szorgalmazzák a kölcsönös tanulmányi látogatásokat. ilyen cseremegegyezés alapján ebben az évben 15 magyar könyvtáros látogathat az ndk-ba. tervbe vették nyelvtanfolyamok szervezését. a belföldi tapasztalatcserék is rendszeressé válnak: közösen keresik fel az ország nagyobb könyvtárait, tájékoznak egymás munkájáról, és még több más program gondoskodik a könyvtári dolgozók társadalmi szervezetének megélénküléséről. /mti/

--

bb 7. angyalföld válaszol párizs 13. kerületének - irodalmi békeest - kórushangversenyek - sokféle esemény a leszerelési hónap budapesti programjában

i di/hné-lm sr

1964. április 13.

budapesten is ünnepi programot állítottak össze a magyar békemozgalom idei leszerelési hónapjára. kiemelkedik az esemény-sorozatból az irodalmi béke-est, amelyen fiatal költők, zeneszerzők lépnek a közönség elé - személyesen és műveikkel, - hogy elmondják gondolataikat korunk kérdéseiről; a magyar-szovjet baráti társaság és a hazafias népfront budapesti bizottsága rendezésében sorra kerülő kórushangverseny, amelyen a béke, a barátság dalai szólnak meg. hasonló témakört ölelnek fel majd a néphadsereg központi művészegyüttesének április 20-i koncertjén felcsendülő művek is.

/folyt.köv./
8.15/e

- 4 -

mti

bb 7. /angyal föld válaszol...1.folyt./-lm

számos összejövetel, találkozó zajlik majd a fővárosban a népek barátságának jegyében. április második felében és május elején a hazánkba látogató szovjet turistacsoportok tagjai látják vendégül a kerületi népfront-bizottságok, hasonló megmozdulásokat rendez a budapesti népfrontbizottság a magyar-csehszlovák, a magyar-lengyel, a magyar-bolgár, a magyar-román kapcsolatok ápolására. több kerületben a német demokratikus köztársaság budapesti kulturális és tájékoztató irodájával közösen bonyolítanak le különböző eseményeket.

a bélyeggyűjtő szövetséggel együtt leszerelési és bélyegkiállítást rendeznek a tavaszi békedemonstráció alkalmából. a tárlókban a tervek szerint egyrészt az első világháború kitörésének 50. és a második világháború kirobbantásának 25. évfordulójára emlékeztető dokumentumokat, másrészt pedig a békés életet szimbolizáló bélyeggyűjteményeket mutatnak be, a kiállítás megnyitásának napjára megjelenik a madách emlékbélyeg.

a leszerelési hónap budapesti eseményeit valamennyi társadalmi és tömegszervezet részvételével bonyolítják le. a szakszervezetek az üzemi munkások körében méltatják a béke-világmozgalom jelentőségét, a nőtanácsok pedig egyebek között az iskolákban rendeznek különböző összejöveteleket. így például számos osztályban elmondanak a diákoknak egy történetet, amelynek befejezését a gyerekekre bizzák. így akarnak képet kapni, hogyan gondolkodik, érez korunkról, jelenünkről a most felnövő új nemzedék.

végül pedig a leszerelési hónap időszakára esik a budapesti népfront nemzetközi kapcsolatai bővülésének egy újabb jelentős állomása. az angyalföldi népfront-bizottság válaszol párizs 13. kerületének kezdeményezésére, amelyben rendszeres levélváltásokra, a két városrész dolgozóinak életéről szóló kölcsönös beszámolókra tettek javaslatot. /mti/

--

bb 10. már a nyugati országok is vásárolnak magyar csapágyakat - hatvanezres sorozat azonos típusból - tovább fejlődik a nemzetközi munkamegosztás

i sl/t-lm vg

1964. április 13.

a felszabadulás után kialakított új magyar iparágak egyike, a csapágyipar megerősítése az 1965-re tervezett összegekkel együtt körülbelül egymilliárd forintba került. a nagy összegű beruházás hasznos befektetésnek bizonyult, jövőre már mintegy 12 millió csapágy készül magyarországon, amelynek értéke megközelíti a 980 millió forintot.

/folyt.köv./
8.55/e

- 5 -

mti

bb 10. /már a nyugati...1.folyt./-lm

a debreceni és a diósi csapágygyárak létrehozásakor még úgy tervezték, hogy teljes felfutás után 500 típusban évente hárommillió csapágyat készítenek. a kgst-ben történt szakosítás azonban lehetővé tette, hogy 500 helyett csupán körülbelül 180 fétét gyártsunk, mégpedig azokat a fajtákat, amelyekre a magyar iparnak a legnagyobb szüksége van, a többit megvásárolhatjuk a baráti országoktól. elsősorban az egysoros mélyhornyu, a kétsoros önbeálló csapágyak, a hengergörgős vasuti ágytok-csapágyak és kupgörgős csapágyak készülnek hazánkban, ezek közül is a kisebb átmérőjűek, amelyekhez kevesebb anyag kell. a típusok viszonylag kis választéka lehetővé tette a nagyszorozatu gyártás megszervezését. egy-egy típusból átlag 60 000 készül évente, ami világviszonylatban is gazdaságos, nagy sorozatnak számít. ha csupán azt vesszük figyelembe, hogy a gépek átállítása egyik típusról a másikra egy egész műszakot igényel, a nagy sorozat évente többtízezer munkára megtakarítást jelent. még ennél is nagyobb a jelentősége annak, hogy nagy sorozat esetén jóval kevesebb az előkészítő munka, egy-egy típus felszerszámozása például félmillió forintba kerül. ha az eredeti tervek szerint 300-al több csapágy-típus készülné hazánkban, ennek szerszámellátása 150 millió forint többletköltséget jelentene.

a magyar csapágyak gyártástechnológiája és minősége sok tekintetben megközelítette, vagy elérte a nemzetközi színvonalat. a kovácsolási munkák mintegy 40 százaléka már a legfejlettebb módszerrel történik. olyan kovácsoló automatát helyeztek üzembe, amely műszakonként 4 000 helyett 40 000 csapágy-gyűrűt készít, az újfajta speciális köszörűgépek pedig megötszörözték a csapágygolyók gyártását. a hőkezelés és a furatok köszörülése ugyancsak a legkorszerűbb technológiával történik, a forgácsolás és a szerezés automatizálása, azonban még a jövő feladata. a magyar csapágyipar bőségesen el van látva rendeléssel, sőt kapacitásának korlátai miatt 1964-re már nem is tudott elfogadni minden külföldi rendelést. a szocialista országokon kívül most már Ausztriában, nyugat-németországba, belgiumba, franciaországba, spanyolországba és portugáliába is eljutnak a magyar gördülőcsapágyak.

csapágyiparunk fejlődése tovább tart, s a tervek szerint 1970-ben már 16 millió csapágyat készít. ez a mennyiség körülbelül megegyezik az ország várható igényével, egy részét azonban exportáljuk, hogy helyettük másfajta csapágyakat külföldről szerezhessünk be. több szocialista országgal tárgyalások kezdődtek a nemzetközi munkamegosztás továbbfejlesztéséről. az ndk szakemberei máris kilátásba helyezték, hogy néhány év múlva el tudnak látni bennünket hengergörgős csapágyakkal, ha mi kupgörgős csapágyakat tudunk adni helyette. csehszlovákiától a 70-es években már hordógörgős csapágyakat vásárolhatunk szükségletünknek megfelelő mennyiségben, kétsoros önbeálló gölyöscsapágyak ellenében. /mti/

9. 10/e

- 6 -

Mti

bb 8. tizenegy megye parasztfiataljai tanulnak a lengyeli kastélyban

vid j szb fm

1964. április 13.

tolna megye egyik legszebb műemléke, a 135 éves lengyeli volt apponyi-kastély a mezőgazdasági szakmunkásképzés fellelegvára lett. a 42 holdas természetvédelmi parkkal övezett, klasszicista stílusú épület nevezetessége, hogy 365 ablaka, 12 kéménye és 52 szobája az esztendő napjainak, hónapjainak és heteinek a számát jelképezi. az érdekes épületben most tizenegy megye csaknem 200 parasztfiatalja tanul növénytermesztői, kertészeti, különféle állattenyésztői, ménész- és gépész-szakmát. a kastélyszárnyban diákotthon is berendeztek, s jól felszerelt szertár, tangazdaság és üveg-házás kertészet tartozik még az intézethez.

ebben az iskolában képezik ki szakmunkássá a tolna megyei termelőszövetkezetek felnőtt tagjait is. a napokban például harmincnégyen tettek baromfitenyésztői szakmunkás-vizsgát.

a lengyeli intézet az idén jubilál: 10 évvel ezelőtt rendezték be épületét mezőgazdasági szakiskolának, s tavaly óta szolgálja a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok szakmunkásképzését. a következő években továbbfejlesztik, tanulóinak létszámát háromszáznál többre akarják növelni, s ezért többek között tanműhelyt és diákszállásokat építenek. /mti/

..-

bb 9. itt a tavasz: „fogyasszon,, uborkatejet...

i tó/lk szb

1964. április 13.

a tavaszi és a nyári kozmetikához több újfajta, most forgalomba került ápolószert ajánlanak a szakemberek. ilyenkor a nap és a szél jobban szárítja az arcbőrt, ezért ajánlatos a bőr többszöri felfrissítése. újfajta szert ajánlanak ehhez, az opera-luxus uborkatejet. ez a készítmény természetes uborkalé, amelynek savai, sói és egyéb, biológiailag aktív hatású anyagai serkentik a bőr vérkeringését. a hozzákevert zsiradék tartalom a bőr anyagával rokon, könnyen beivódik és így zsirozó hatású is. a szeplő ellen is eredményesen lehet ma már védekezni. a már kapható exotik fényvédő krém nemcsak felhívja és halványítja a meglevő szeplőket, hanem megakadályozza újabbak képződését is.

a villanyborotva-tulajdonosok részére készítették a barbon borotválkozó szert, amelyet borotválkozás előtt kell használni. ez a készítmény kiküszöböli a villanyborotva tapadását, ezzel meggyorsítja és tökéletesíti a bortoválkozást. /mti/

..-

9. 15/e

- 7 -

Mti

bbb 11. elektromos készülék a tányérok előmelegítésére
1964. április 13.
1 sl/sk szb vg

az étterem vendégei gyakran kifogásolják, hogy az egyébként izletes ebédet, vacsorát hideg tányérban szolgálják fel és az étel hamar kihűl. az amugyis tulzsufolt tűzhelyeken nincs hely a tányérok előmelegítésére, ezért most a fővárosi vasipari vállalat elektromos tányérelőmelegítő berendezés gyártását készíti elő. a mintapéldány már kész, s még az idén a sorozatgyártást is elkezdik.

az egy méter magas készülékben egyszerre 100 mély- és ugyanannyi lapostányért lehet elhelyezni, s egy automatikus szerkezet gondoskodik a kis szekrény megfelelő hőmérsékletéről. körülbelül 20-25 percig tart az előmelegítés, s utána mind a 200 tányér tárolásra készen kerülhet a vendég asztalára.

a tányértartó rácsok eltávolításával a készüléket ételek meleg tartására is fel lehet használni.

a műszaki árut értékesítő vállalat már megrendelte az első sorozatot és a külföldön is érdeklődnek az új elektromos berendezés iránt. /mti/

bb 13. új általános és középiskolákkal bővül az idén borsod megye iskolahálózata
1964. április 13.

vid j szb fm

a borsod megyei tanács az idén csaknem 20 millió forintot költ új oktatási intézmények létesítésére. ebből az összegből 11 helyen létesítenek új általános iskolát. ezeket elsősorban ott építik fel, ahol az újabb családok települése következtében emelkedett az iskolaköteles korú gyermekek száma. az iparral rendelkező alsó-izsoltca és pálháza 8-8 tantermes általános iskolát kap, míg bódvaszilason, bodrogolasziban, ragályon, - ahol a mezőgazdasági nagyüzemekben találtak munkalehetőséget a lepedett dolgozók, - 4-4 tantermes általános iskolák épülnek.

tovább fejlesztik a megye középiskolai hálózatát is. még jelenleg is a 40-50 kilométerre levő járási székhelyekről és a távolabbi falvakból is zömmel a miskolci középiskolákban tanulnak a diákok. a fáradságos utazás és a miskolci középiskolák zsúfoltságának megszüntetését segíti majd elő az edelényi gimnázium felépítése. kazincbarcikán 16 tantermes új gimnázium építéséhez kezdenek. ez nemcsak az újvárosban lakók, hanem a sajó és a szuha vidéki bányászok gyermekeinek továbbtanulását is lehetővé teszi. új gimnázium tervei készülnek szerencs, mezőcsát, valamint cigánd részére is. ózdon 12 tantermes közzgazdasági technikumot létesítenek. /mti/

9.25/e

- 8 -

bb 12. öt hizó versenye

1 ie szb ká

1964. április 13.

öt hizó „versenyez”, az első és második helyért a 65. országos mezőgazdasági kiállításon való részvétel jogáért. a kiállítás állattenyésztési bemutatója az idén elsősorban a különböző nagyüzemi állattartási módokat ismerteti, de helyet kapnak a bemutatón az egyes állatfajok legszebb példányai is. a mezőgazdasági kiállítási iroda felkérésére három kiváló sertésenyésztő gazdaságban, a taktaközi állami gazdaságban, a tótkomlói viharsarok és a somogyapáti aranykalász tsz-ben versenytartanak öt sertést, amelyek közül a két legnagyobb kerül majd bemutatásra. a három mázsát mindegyik hizó súlya meghaladja, már, s ha elérik az öt mázsát, a kiállítási iroda 2000 forinttal jutalmazza a gazdaságot, illetve a sertés gondozóját. /mti/

bb 14. falusi egészségügyi „kombinát”, kiskundorozsmán

vid j szb fm

1964. április 13.

a csongrád megyei kiskundorozsmán egészségügyi „kombinát”, - öt létesítenek. egy központi fekvésű épületben rendezik majd be még az idén a község három jól felszerelt, korszerű körzeti orvosi rendelőjét. itt kap majd helyet két új szakrendelő, a fogászat és a gyermekgyógyászat is, amelyek eddig nem működtek a községben. /mti/

bb 15. rendszeres színházlátogatók a celldömölki járás tsz-tagjai

vid j szb fm

1964. április 13.

a celldömölki járás termelőszövetkezetei a legjobban dolgozó tsz-tagok részére színházbérletet vásároltak. a színházlátogatást elősegíti, hogy a járásban művelődési központokat alakítottak ki. nyolc körzetre osztották fel a járást, s egy-egy körzet központjává olyan községet jelöltek ki, amelyben a kulturális létesítmények könnyen megközelíthetők. ezeket a községeket rendszeresen felkeresik a déryné színház művészei.

a színházi előadásokat egy-egy körzetből autóbusszal látogatják a tsz-tagok. kemeneskápolna, mesteri, izsákfa tsz-tagjai például celldömölkre, karakó, nemeskeresztur és duka tsz-tagjai pedig jánosházára járnak a déryné színház előadásaira. /mti/

9.30/e

- 9 -

mti

bb 16. jó eredmények a módosított mészáros-féle kör-szelvényes szénfejtőgéppel

i szf/tr-lm vg

1964. április 13.

a magyar szénbányák vágatainak nagyobb részét ivalaku th-gyűrűvel biztosítják a beomlás ellen, ezért a bányászoknak szükségük lenne olyan szénfejtő gépre, amely kör alakban vágja ki a szenet s a nyomában igazítás nélkül azonnal beépíthetik a biztosító elemeket.

néhány évvel ezelőtt mészáros tiber, a várpalotai szénbányászati tröszt mérnöke ötletes körszelvény-vágathajtó gépet szerkesztett. Le is gyártottak belőle három mintapéldányt és kipróbálták őket bányában. a kísérletek azzal a tanulsággal végződtek, hogy a gép szerkezeti módosításra, megerősítésre szorul. a nehézipari minisztérium tavaly megfelelő összeget bocsátott mészáros tiber rendelkezésére, hogy gépét átalakítsa. a munka az év elején befejeződött, a mészáros-féle körszelvény-vágathajtó gép megerősített szerkezettel, lényegesen módosítva került ki a várpalotai szénbányászati tröszt műhelyéből. a gép többek között azzal is módosult, hogy hidraulikus feszítőpajzs borítja, amely szilárdan rögzíti a berendezést, egyúttal biztosítja fölötte a vágatot.

az átalakított gép kipróbálását több mint egy hónappal ezelőtt kezdték meg a várpalotai szénbányászati tröszt bántapusztai 1-es aknájában. eddigi eredményei igen jók. már napi 3 és félméteres előrehaladást értek el vele a vágatban, ami kezdetnek biztató teljesítmény.

a próba körülbelül még egy hónapig tart, a nehézipari minisztérium ezután dönt a gép sorozatgyártásáról. /mti/

--

bb 18. újfajta ágyneműanyag a tarkán szőtt damaszt

vid lk-lm ki

1964. április 13.

újfajta, szép ágyneműanyag kísérleti gyártását kezdték el a győri textilipari vállalatnál, ez az ugynevezett tarkán szőtt damaszt. pasztel árnyalatú, kék, sárga, rózsaszín csíkok váltják egymást a 140 centiméteres duplaszéles anyagon. az újfajta ágynemű különösen jól illik a modern, világos hálószoba butorhoz, külföldön már ismert a tarkán szőtt damaszt és a rendelkezésre álló szakirodalom alapján tervezték meg az első mintát a győri textilipari vállalat technológiai osztályán. a szükséges fonalat a vállalat saját fonodája gyártja. a hungarotex külkereskedelmi vállalat egyelőre prógásképpen tízezer métert rendelt export céljára. a megrendelt mennyiséget még a második negyedévben leszállítják, sőt ha a kereskedelem felfigyel az újfajta színes ágyneműre, belföldi szükségletre is gyártanak. /mti/

--

9.37/e

- 10 -

Handwritten signature

bb 17. nem párolognak és nedvességet sem vesznek fel a kémiai anyagok a péten előállított vegyszer hatására

vid lk szb ki

1964. április 13.

a péti nitrogénművekben üzemszerűen gyártják a c-vitamin alapanyagát, a szorbitot, amely a vegyészek sikeres kísérletei után most érdekes „mellékfoglalkozást” is kap. a szakemberek ugyanis olyan eljárást dolgoztak ki, amellyel olcsón megtisztíthatják a kémiai anyagot a szennyeződésektől és az így nyert, nagytisztaságú szorbittal fontos, eddig külföldről behozott termékeket helyettesíthetnek. a próbák szerint ennek a vegyszernek különösen jó a nedvesség-stabilizáló hatása. a vele kezelt anyagokból nem párolog el a nedvesség és ugyanakkor megakadályozza a folyadék „felvételt”, is. a tiszta szorbit, ha raktározás, vagy szállítás előtt csupán néhány százalék arányban keverik is a legkülönbözőbb vegyi és élelmiszeripari anyagokhoz, hosszú évekig állandó értéken tartja a nedvességtartalmat.

a fontos vegyszerről kedvező véleményt mondtak a hazai feldolgozó üzemek szakemberei. a kozmetikai iparban sokféle krém előállításánál vált be és például a fogkrémek kiszáradását is megelőzhetik a vegszerrel. a dohányiparban az érlelés alatt ezzel akadályozhatják meg a dohánylevelek elnedvesedését.

a sikeres laboratóriumi kísérletek után most havonta tíz tonna teljesítményű „próbagyárat”, építenek, ahol kidolgozzák az üzemszerű gyártás technológiáját. /mti/

--

bb 19. újtipusu tejmérlegek gyártását kezdték meg hódmezővásárhelyen

vid lk szb ki

1964. április 13.

a hódmezővásárhelyi mérleggyárban megkezdték a vállalat szakemberei által szerkesztett tejmérlegek első sorozatának készítését. az újtipusu mérőeszköz mezőgazdasági nagyüzemek számára előnyös, a tej súlyának pontos megállapításánál. a tej mérésére első sorban ürmértékeket alkalmaznak, a mérés így általában pontatlan és nem lenet belőle következtetni a tej zsírtartalmára.

ezt a komplex feladatot megoldja a falra szerelhető újfajta kör-számlapos mérleg. a ráakaszható tartály térfogatából, s a belekerülő tej súlyából könnyen megállapítható a tej fajsúlya. a tejjgazdaságokban összekapcsolhatják a fejőgéppel, s így ellenőrizhetik az egyes tehének tejhozamát is.

a különleges mérőeszközből egyelőre ötvenet készítenek, majd később rátérnek tömeges gyártására. /mti/

--

9.42/e

- 11 -

Handwritten signature

bb 16. jó eredmények a módosított mészáros-féle kör-szelvényes szénfejtőgéppel

i szf/tr-lm vg

1964. április 13.

a magyar szénbányák vágatainak nagyobb részét ivalaku th-gyűrűvel biztosítják a beomlás ellen, ezért a bányászoknak szükségük lenne olyan szénfejtő gépre, amely kör alakban vágja ki a szenet s a nyomában igazítás nélkül azonnal beépíthetik a biztosító elemeket.

néhány évvel ezelőtt mészáros tiber, a várpalotai szénbányászati tröszt mérnöke ötletes körszelvény-vágathajtó gépet szerkesztett. Le is gyártottak belőle három mintapéldányt és kipróbálták őket bányában. a kísérletek azzal a tanulsággal végződtek, hogy a gép szerkezeti módosításra, megerősítésre szorul. a nehézipari minisztérium tavaly megfelelő összeget bocsátott mészáros tiber rendelkezésére, hogy gépét átalakítsa. a munka az év elején befejeződött, a mészáros-féle körszelvény-vágathajtó gép megerősített szerkezettel, lényegesen módosítva került ki a várpalotai szénbányászati tröszt műhelyéből. a gép többek között azzal is módosult, hogy hidraulikus feszítőpajzs borítja, amely szilárdan rögzíti a berendezést, egyúttal biztosítja fölötte a vágatot.

az átalakított gép kipróbálását több mint egy hónappal ezelőtt kezdték meg a várpalotai szénbányászati tröszt bántapusztai 1-es aknájában. eddigi eredményei igen jók. már napi 3 és félméteres előrehaladást értek el vele a vágatban, ami kezdetnek biztató teljesítmény.

a próba körülbelül még egy hónapig tart, a nehézipari minisztérium ezután dönt a gép sorozatgyártásáról. /mti/

..-

bb 18. ujfajta ágyneműanyag a tarkán szőtt damaszt

vid lk-lm ki

1964. április 13.

ujfajta, szép ágyneműanyag kísérleti gyártását kezdték el a győri textilipari vállalatnál, ez az ugynevezett tarkán szőtt damaszt. pasztel árnyalatu, kék, sárga, rózsaszín csíkok váltják egymást a 140 centiméteres duplaszéles anyagon. az ujfajta ágynemű különösen jól illik a modern, világos hálósoba butorhoz, külföldön már ismert a tarkán szőtt damaszt és a rendelkezésre álló szakirodalom alapján tervezték meg az első mintát a győri textilipari vállalat technológiai osztályán. a szükséges fonalat a vállalat saját fonodája gyártja. a hungarotex külkereskedelmi vállalat egyelőre prógásképpen tízezer métert rendelt export céljára. a megrendelt mennyiséget még a második negyedévben leszállítják, sőt ha a kereskedelem felfigyel az ujfajta színes ágyneműre, belföldi szükségletre is gyártanak. /mti/

..-

9.37/e

- 10 -

bb 17. nem párolognak és nedvességet sem vesznek fel a kémiai anyagok a péten előállított vegyszer hatására

vid lk szb ki

1964. április 13.

a péti nitrogénművekben üzemszerűen gyártják a c-vitamin alapanyagát, a szorbitot, amely a vegyészek sikeres kísérletei után most érdekes „mellékfoglalkozást”, is kap. a szakemberek ugyanis olyan eljárást dolgoztak ki, amellyel olcsón megtisztíthatják a kémiai anyagot a szennyeződésektől és az így nyert, nagytisztaságú szorbittal fontos, eddig külföldről behozott termékeket helyettesíthetnek. a próbák szerint ennek a vegyszernek különösen jó a nedvesség-stabilizáló hatása. a vele kezelt anyagokból nem párolog el a nedvesség és ugyanakkor megakadályozza a folyadék „felvételt”, is. a tiszta szorbit, ha raktározás, vagy szállítás előtt csupán néhány százalék arányban keverik is a legkülönbözőbb vegyi és élelmiszeripari anyagokhoz, hosszú évekig állandó értéken tartja a nedvességtartalmat.

a fontos vegyszerről kedvező véleményt mondtak a hazai feldolgozó üzemek szakemberei. a kozmetikai iparban sokféle krém előállításánál vált be és például a fogkrémek kiszáradását is megelőzhetik a vegszerrel. a dohányiparban az érlelés alatt ezzel akadályozhatják meg a dohánylevelek elnedvesedését.

a sikeres laboratóriumi kísérletek után most havonta tíz tonna teljesítményű „próbagyárat”, építenek, ahol kidolgozzák az üzemszerű gyártás technológiáját. /mti/

..-

bb 19. ujtípusú tejmérlegek gyártását kezdték meg hódmezővásárhelyen

vid lk szb ki

1964. április 13.

a hódmezővásárhelyi mérleggyárban megkezdtek a vállalat szakemberei által szerkesztett tejmérlegek első sorozatának készítését. az ujtípusú mérőeszköz mezőgazdasági nagyüzemek számára előnyös, a tej súlyának pontos megállapításánál. a tej mérésére elsősorban őrmentékeket alkalmaznak, a mérés így általában pontatlan és nem lenet belőle következtetni a tej zsírtartalmára.

ezt a komplex feladatot megoldja a falra szerelhető ujfajta körszámlapos mérleg. a ráakaszható tartály térfogatából, s a belekerülő tej súlyából könnyen megállapítható a tej fajsúlya. a tejjgazdaságokban összekapcsolhatják a fejőgéppel, s így ellenőrizhetik az egyes tenenek tejhozamát is.

a különleges mérőeszközből egyelőre ötvenet készítenek, majd később rátérnek tömeges gyártására. /mti/

..-

9.42/e

- 11 -

bb 20. fácán- és fogolynevelő telepek a kiskunfélegyházi homokon
vid ká/tr-lm -cz 1964. április 13.

a mavad irányításával fácán- és fogolynevelő telepeket állítanak fel kiskunfélegyháza város határában. a szárnyas vadak homoki elszaporítása kétfős céllal történik. egyrészt kitűnő vadász-zsákmányul szolgálnak, másrészt irtják a szőlőkerteket károsító rovarokat. /mti/

bb 21. egymillió forint győr megyében új könyvek vásárlására, a könyvtárak és olvasótermek csinosítására
vid j-lm m 1964. április 13.

győr megyében a szakszervezetek üzemi könyvtárai nagy látogatottságnak örvendenek. ezek a könyvtárak lehetővé teszik, hogy a megye dolgozóinak több mint fele, mintegy hetvenezren munkahelyükön jussanak hozzá az őket érdeklő könyvekhez. a megye 150 üzemi könyvtára országos viszonylatban is kimagasló eredményt ért el a kölcsönzött könyvek számát tekintve. a beiratkozott rendszeres olvasók tizennégyezres tábora egy év alatt fejenként átlag 19 kötetet kölcsönzött ki.

a szakszervezetek megyei tanácsa az idén egységes irányítás alá vonta a megye üzemi könyvtárait ami lehetővé teszi, hogy mindenütt nagy választékban álljanak rendelkezésre a legújabb kiadású szépirodalmi és műszaki könyvek. az utóbbi öt évben szinte teljesen kicserélődött az üzemi könyvtárak állománya, s ebben az évben is jelentős összeget, egymillió forintot költenek a könyvtárak további fejlesztésére. az e célra fordított összeg 58 százalékát új könyvek vásárlására, 42 százalékát pedig a könyvtári helyiségek berendezések korszerűsítésére, csinosítására költik. /mti/

bb 23. félezer függesztett kukoricavetőgép készül szombathelyen a vetés megkezdéséig

vid lk-lm ki 1964. április 13.

függesztett kukoricavetőgépek készülnek a szombathelyi mezőgazdasági gépgyárban. a vetés megkezdéséig félezret szállítanak az ország gazdaságaiba. /mti/

9.50/s

- 12 -

mti

bb 22. több mint 30 millió forint művelődésügyi célokra vas megyében

vid j szb fm 1964. április 13.

vas megyében ebben az évben több mint 30 millió forintot költenek művelődésügyi célokra. ebből az összegből többek között 75 új óvodai férőhellyel, 8 általános és 16 középiskolai tanteremmel gyarapodnak az oktatási intézmények. oktatási és diákotthoni beruházásokra több mint 15 millió forintot, alsófokú oktatási létesítményekre, óvodákra 2 318 000 forintot költenek. jelentős összeget használnak fel a művelődésügyi létesítmények felújítására, tatarozására is. /mti/

-.-

bb 24. a tatabányai ifjúsági társadalmi tervező iroda első jelentős sikere

vid lk szb ki 1964. április 13.

érdekes, új kezdeményezést indított a múlt évben a kisz tatabányai városi bizottsága. ifjúsági tervező irodát hozott létre, hogy segítse a fiatal ujitókat. ötletekben addig sem volt hiány az üzemi fiataloknál, tevékenységüket azonban gyakran gátolta, hogy nem volt megfelelő kapcsolatuk más szakterületekkel. a vegyésznek például gépészre lett volna szüksége, vagy fordítva. ezért a társadalmi tervező irodában bányászati-, villamos-, építő-, gép- és vegyipari csoportokat szerveztek. a fiatalok kölcsönösen segítik egymást, vitákat rendeznek, csaknem száz fiatal mérnök, technikus és szakmunkás tevékenykedik már a társadalmi tervező irodában.

az együttes munka meghozta az első nagyobb sikert. vadász józsef vegyész mérnök társai segítségével olyan életmentő készüléket szerkesztett, amelyet akkor használnak, ha a sérült elvesztette eszméletét és a szokásos mesterséges légzést gerinc-, borda-, váll-, vagy kéztörés akadályozza. a készülék tökéletesebb, egyszerűbb, biztonságosabb és könnyebben kezelhető mint a külföldi. nagy előnye az is, hogy míg a külföldi készülék 1200 forintba, ez mindössze 200 forintba kerül. az országos mentőszolgálat már kipróbálta és országos anketon is bemutatta a szakembereknek. több nagyüzem, többek között a csepel vas- és fémművek, a magyar hajó- és darugyár óbudai gyáregysége már rendelt ilyen készüléket. a tatabányai ifjúsági műanyagüzemben ötvenet már elkészítettek, s ebben a negyedévben még ötszázat gyártanak. /mti/

9.55/e

- 13 -

mti

bb 25. áprilisig mintegy háromezer tonna meszet és ötvenezer tonna követ termeltek terven felül - a cement és téglaiipar adóssággal zárta az első negyedévet

i sb/gg szb vg

1964. április 13.

az építésiügyi minisztérium szilikátipari üzemének az idén is sok nehézséget okozott a tél az első negyedévben. áram- és fűtőanyagellátási zavarok, szállítási gondok nehezítették a kő- és kavicsbányászat, a cement, a mész, az üveg és a finomkerámia termelését, a hideg pedig csaknem egy hónappal késleltette a téglagyárak munkáját. a sok akadály miatt a szilikátipar nem teljesítette első negyedévi tervét. most mégis kedvezőbb a helyzet mint tavaly az első három hónapban, mert lényegesen kisebb a tartozás, a finomkerámia iparban, a mésztermelésben és a kőbányászatban nincs adósság, sőt az üzemek túlteljesítették negyedévi tervüket. a mész és a kőhiány tavaly nagy probléma volt az építkezéseken. most azonban mészből mintegy 3 000 tonnával tetézték meg előirányzatukat az iparág dolgozói. ezzel együtt majdnem 40 000 tonnával több meszet kaptak az építők mint a múlt év első negyedében, s így az idén már nem lesz niánycikk a mész. az ut- és vasutépítőknek nagy segítséget jelent, hogy a bányászok mintegy 50 000 tonna kövel tulszárnyatájk negyedévi tervüket.

a cementipari üzemek mintegy 25 000 tonna cementtel maradtak adósok. a második és a harmadik negyedévben pótolják a tartozást, de a gyárak tárolóhelyein, a silókban jelenleg is csaknem 100 000 tonna cement vár a szállításra. az év első három hónapja a téglaiiparnak okozta a legtöbb gondot. a télen csak a műszáritóval felszerelt üzemek dolgoztak. március elsején akarták megkezdeni a termelést, az összes téglagyárban, de az erős éjszakai fagyok miatt csak a hónap végén került rá a sor. így az első negyedévi tervnek mintegy 20 százalékaival adóssak maradtak. a téglagyárak most már teljes erővel dolgoznak és sok új intézkedéssel segítik a tartozás kiegyenlítését. segíti a téglaiipart a nemrégiben felavatott berentei könnyűbetonggyár, amely gázzilikátból készít a téglánál könnyebb és nagyobb kézi falazóblokkot, falelemet. az üzem dolgozói májusban áttérnek a háromműszakos termelésre. így mintegy 30 000 köbméter gázzilikát-terméket gyártanak a terven felül, amellyel majd 17 millió téglát helyettesíthetnek az építők.
/mti/

--

10.00/e

- 14 -

bb 26. tizenötezer ikerbárány a baranyai juhászatokban

vid ká/tr szb ká

1964. április 13.

a baranyai juhászatokban az idei tavasz érdekessége az ikerbárányok eddig még nem tapasztalt nagy száma. más években a párosával született bárányok aránya öt-tíz százalék között szokott lenni. most viszont minden harmadik-negyedik anyajuh ikreknek adott életet. az elmúlt három hónap alatt körülbelül 15 000 ikerbárány látott napvilágot a megye gazdaságaiban. a juhászok az ikerellések rendkívül nagy számát azzal magyarázzák, hogy az anyák kitűnő kondícióban vannak és bőségesen takarmányozzák őket. amire eddig még sohasem volt példa: husznál több háromasiker született, sőt a bükkösi és a bikali állami gazdaságban, valamint a nagynyáradi kossuth termelőszövetkezetben négyesikrek láttak napvilágot. a bikali és a nagynyáradi négyesikrek között kettő-kettő elpusztult, de a bükkösi juci nevű anyajuh négy kicsinye életben van és szépen növekszik. most éppen három hónaposak és átlag 15 kilogramm súlyúak, vagyis a fejlődésben utolérték a társaikat. a két kis jerkét és két kis kost a szokástól eltérő jelzéssel láttak el, hogy megfigyelhessék: tovább örökítik-e a nagy szaporaságot. /mti/

--

bb 27. fokozódik a harc a gyarmatosítás ellen - egyre szorosabbá válik az afrikai népek egysége - magyar megfigyelő az afroázsiai szolidaritási tanács ülésén

i ms/tm szb sr

1964. április 13.

nemrégiben tartották az afroázsiai szolidaritási tanács 6. ülését algéria fővárosában. koltai ferencné, a nemzeti függetlenségükért küzdő népek megsegítésére alakult magyar szolidaritási bizottság titkára, aki megfigyelőként résztvett a konferencián, a következőkben tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát a tanácskozás tapasztalatairól.

- az afroázsiai szolidaritási tanács kétévenként ülésezik - mondta. mostani 6. ülése iránt rendkívül nagy volt az érdeklődés, 70 ország képviseltette magát az ötnapos tanácskozáson. a tanácsülésen az afrikai, illetőleg az ázsiai országok képviselőin, valamint a szocialista országok néhány megfigyelőin kívül a vendéglátó algériai kormány meghívására Magyarország is megfigyelővel képviseltette magát. latin-amerikából, kuba és brit-guyana megfigyelői voltak jelen.

- a vendéglátó algéria népe nagy érdeklődéssel figyelte a tanácskozást. ben bella elnök is részt vett a megnyitón és beszédet is mondott. beszédének alap gondolata, hogy az afrikai egység és a felszabadító mozgalmak egyik legnagyobb ellensége a nemzeti önzés, szinte szállóigévé vált, a tanácskozás későbbi szakaszában is gyakran visszatértek rá a küldöttek.

/folyt.köv./
10.40/e

- 15 -

bb 27. /fokozódik a harc... 1. folyt./- szb

- teljes volt az egység abban, hogy az afrikai és ázsiai országoknak össze kell fogniuk a még fel nem szabadított országok szabadságáért, ezeknek az országoknak képviselői szenvedélyes hangon fejezték ki eltökéltségüket a gyarmati iga lerázására. a tanácsülés nagy rokonszenvvel és helyesléssel fogadta a portugál gyarmatok - angola, mocambique, portugál-guinea - képviselőinek bejelentését, hogy készek fegyverrel vívni ki szabadságukat, és harcukat mindaddig folytatják, amíg a gyarmatosítók le nem mondanak elnyomó törekvéseikről. nagy lelkesedés fogadta a kongói nemzeti felszabadítási mozgalom megalakulásának bejelentését, valamint azt, hogy a mozgalom lumumba szellemében kíván küzdeni az ország teljes felszabadításáért. az ellenállás, illetőleg a fegyveres harc máris több tartományban megkezdődött.

- hasonlóképpen nagy tetszéssel fogadták a dél-afrikai nemzeti kongresszus küldöttsége vezetőjének, robert reshanak beszédét, amelyben megbélyegezte a fajüldöző délafrikai kormány elnyomó politikáját.

- a tanácskozás résztvevői meglelégedéssel és nagy tetszéssel fogadták a szovjetunió képviselőjének, gafurovnak beszédét, aki a szabadságukért küzdő népek határozott megsegítését sürgette és egész sor konkrét javaslatot tett, többek között a gyarmatosító és a faji megkülönböztetésen alapuló rendszerek felszámolására. javasolta, hogy az afrikai és ázsiai államok támogassák a vitás határkérdések békés megoldását; segítsék a dél-amerikai népek harcaát. sürgette a kuba-ellenes gazdasági blokádnak felszámolását, stb.

- a kínai küldöttség sajnálatos módon az értekezletet szovjet-ellenes propagandájára akarta felhasználni. a kínaiak kirohanásai megdöbbenést keltettek a tanácskozás résztvevőinek körében, de nem tudták meggyengíteni az értekezlet egységes állásfoglalását a két világrész népeit érdeklő fő kérdésekben.

- kiviláglott ez a konferencia határozataiból is. összesen 36 határozatot fogadtak el. többek között állást foglaltak a népek közötti megértés és a békés egymás mellett élés, a különböző rendszerű államok együttműködése, a leszerelés, a nukleáris kísérletek betiltása mellett. elítélték és lépéseket sürgetnek a dél-afrikai fajüldözés ellen.

- kudarcot vallott a kinalaknak az a törekvése is, hogy kettészakítsák az afroázsiai szolidaritási mozgalmat. sőt éppen az algériai küldött javaslata alapján várható, hogy a mozgalmat latin-amerikára is kiterjesztik és a legközelebbi tanácsulást már mint az afroázsiai, latin-amerikai népek szolidaritási tanácsának ülését hívják össze.

/folyt.köv./
10.55/e

- 16 -

W

bb 27. /fokozódik a harc... 2. folyt./- szb

- az arab országok képviselői következetesen állást foglaltak a gyarmatosítás és a neokolonializmus elleni egységes harc kérdésében. minden támogatást megígérték a szabadságukért küzdő népeknek. ugyanakkor külön aláhúzták az arab népek egységének szükségességét.

- az algériai sajtó még sekou touré guineai elnök látogatása mellett is jelentős helyet szentelt a konferencia tanácskozásainak. a lapok minden egyes küldött hozzászólását részletesen ismertették és elemezték, ezen kívül szinte minden alkalmat megragadták, hogy aláhúzzák az afrikai és ázsiai népek összefogásának jelentőségét. nincs helye a széthúzásnak - állapította meg ismételtén - mert a szabadságukat elnyert, vagy érte harcoló népek csak együttes erővel tudják szabadságukat, fejlődésüket biztosítani. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

az 1964. április 12-i, vasárnapi bb 46. számú hírünkben /a költészet napja.../ hidas antal és rákos sándor nevét kérjük törölni.
/mti/

--

bb 28. mszmp delegáció utazott ausztriába

tné szb -cz

1964. április 13.

az osztrák kommunista párt központi bizottsága meghívására hétfőn öttagú pártmunkás küldöttség utazott ausztriába, a delegációt cseterki lajos, az mszmp központi bizottsága politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára vezeti.

a küldöttséget nemes dezső, az mszmp központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és puja frigyos, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője bucsuztatta. /mti/

--

11.20/- szb

-17-

W

bb 29. egésznapos ankét a kisfeszültségű készülékgyártás hazai feladatairól

t iz/lk-lm vg

1964. április 13.

hétfőn reggel egésznapos ankétra ültek össze a technika házában a gyártó és felhasználó szakemberek - mintegy 180-an - hogy tisztázzák a kisfeszültségű villamoskészülékek hazai gyártása, illetve fejlesztése terén ránk váró feladatokat. ebben a tekintetben ugyanis iparunk elmaradt a világszínvonal mögött. mai gyártmányaink tekintélyes része még a második világháború előtt nem egy esetben négy évtizeddel ezelőtt kidolgozott konstrukció. ennek a hátránynak a behozatalára még csak az első lépések történtek meg és csupán a kezdeti eredményeknél tartunk. pedig az ilyen készülékek az iparágak igen széles skáláján nélkülözhetetlenek, hiszen feladatuk a legkülönbözőbb elektromos berendezések kapcsolása, vezérlése és ellenőrzése.

a magyar elektrotechnikai egyesület hétfői ankétján első-sorban azokat a készülék-típusokat akarják szakszerű mérlegelés alapján kiválasztani, amelyeknek gyártása leginkább megfelel hazai adottságainknak, hogy fejlesztési kapacitásunk megfelelő összpontosításával ezeken a területeken minél hamarabb elérhessük a nemzetközi színvonalat.

az ankéton öt előadás hangzik el, s a megbeszélés eredményeit szepessy sándor gépészmérnök, az egyesület főtitkára foglalja össze. /mti/

..

bb 31. három műszakos termelésre tértek át a dunaujvárosi középblokkgyártó üzemben

vid lk szb ki

1964. április 13.

dunaujvárosban hatodik éve működik a középblokküzem, amelyben nabosított kohósalakból gyártanak építőelemeket. az első években egy-, később két műszakban dolgozott a blokkgyártó üzem, amely tavaly 1100 lakáshoz elegendő középblokkot készített.

hétfőtől a blokküzemben három műszakban indult meg a termelés. így a gépeket az eddigi hatvan-hatvankét százalék helyett 90-95 százalékra kihasználhatják. a három műszakos üzemeltetéssel az idén a tavalyinál háromszázzal több, összesen 1400 lakáshoz elegendő középblokkot készítenek. a gépek jobb kihasználásával 300 000 forintot takarítanak meg. / mti/

..

12.24/- szb

-18-

mti

bb 30. földrengés volt hétfőn délelőtt többhelyütt magyarországon

ö vid sb/tm szb vg

1964. április 13.

hétfőn délelőtt fél tíz tájban az országban többhelyen földrengést észleltek. elsősorban a dunántulról jelentettek földrengéseket, szekszárdról, marcaliból, kaposvárról, pécs és komló környékéről. kaposvárott sokan kifutottak a házaikból a szabadba, mert nagyobb földrengésektől tartottak. a városban több ház kéménye ledőlt, a házak falairól vakolat hullott és néhány épület oldala megrepedett. többek között a transvill vállalatnál és a kaposvári cukorgyárban keletkezett repedés a falakon. emberéletben nem esett kár. pécsen és komlón is többhelyen kémények dőltek le és megrepedtek a falak. meglehetősen nagy területet érintett a földrengés; ugyanis szolnokon, szegeden, csongrádon, kisteleken is észleltek kisebb földrengéseket. a szemtanúk szerint a tiszaparton az egyik ház fala megrepedt; de nagyobb károkról nem érkezett jelentés. a szegedi józsef attila tudományegyetem éghajlattani intézetében a műszerek 9 óra 33 perckor, 33 másodpercen át jeleztek földrengést.

budapesten az eötvös loránd tudományegyetem geofizikai tanszékének földrengésvizsgáló obszervatóriumában 9 óra 31 perckor észlelték a műszerek az első földrengést. kiss zoltán tudományos munkatárs tájékoztatása szerint 10 óra 10 perckor még mindig jeleztek kisebb felületi hullám-mozgást a műszerek. az első szeizmogramm értékelése alapján - amint az bisztricsány ede tudományos főmunkatárs megállapította - a jelenlegi földrengés körülbelül ugyanakkora, tehát 6-os magnitúdóju volt, mint 1956 januárjában dunaharaszti. a földrengést valószínűleg a földkéreg törésvonala mentén elmozdult rétegek okozták, tehát nem vulkánikus erő. a részletes értékelést csak később tudják kidolgozni, amikor a soproni és a kecskeméti obszervatóriumoktól is megkapják a pontos szeizmogramokat. /mti/

..

12.38/Lm

-19-

mti

bb 32. pályázat világítótestek tervezésére

k sb/gk szb vg

1964. április 13.

az iparművészeti tanács, az építésügyi minisztérium és a belkereskedelmi minisztérium országos pályázatot hirdet a lakások korszerű világítótestek, vagyis különböző fali, asztali és állólámpák megtervezésére. a pályázaton több tervvel is részt vehetnek a jelentkezők, de mindegyik munkát önálló pályázatként kell benyújtani. a z érdeklődők már átvehetik a pályázati kiírást az iparművészeti tanács titkárságán /budapest, 5. kerület báthori utca 10, 7. emelet 704-es szoba/, s ugyanide kell eljuttatni a kész terveket legkésőbb július 31-ig. a legjobb munkák díjazására és a tervek megvásárlására összesen 40 000 forintot irányoztak elő. /mti/

--

bb 33. időjárásjelentés

tm szb hk

1964. április 13.

a meteorológiai intézet jelenti április 13-án, hétfőn 13 órakor:

felhős idő, esőssel

európa északi felén szeles, csapadékos az időjárás. az átvonuló frontok végei időnként az alpok környékének és a kárpát medencének az időjárását is rontják. hazánkban tegnap gyengén felhős idő uralkodott, csak az északnyugati és északkeleti határmezsgyékben volt egy-két helyen eső, zivatar. a legtöbb csapadékot, négy millimétert sopron jelentette. a napsütés időtartama 6-12 óra között váltakozott. a hőmérséklet napközben 15-20 fokra emelkedett. ma hajnalban plusz 3-8 fokra hűlt le a levegő. ma délelőtt felhősebb lett az idő az országban, a dunántúlon többfelé kisebb esővel, és 12-16 fok közötti hőmérséklettel. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 13,0 fok volt, 2,3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, főként az északi megyékben többfelé esővel, egy-két helyen zivattal. mérsékelt, időnként élénkülő délnyugati, nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 15-20 fok között.

a duna vízállása ma reggel 353 centiméter. /mti/

--

13.20/e

- 20 -

mti

bb 34. vihartori rantanen

k sk-lm fm

1964. április 13.

a finn szakszervezetek központi szövetsége /sak/ elnöke, és felesége, - akik a szot elnöksége meghívására tartózkodtak hazánkban, - vasárnap elutaztak magyarországról. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren brutyó jános, a szot főtitkára, beckl sándor, a szot titkára és kádas istván, a nemzetközi osztály vezetője bucsúztatták. /mti/

--

bb 35. a magyar helikon könyvkiadó új sorozata: a helikon kiskönyvtár

i bi/tr szb fm

1964. április 13.

a helikon könyvkiadó nagyszerű sorozata, az új elzevir könyvtár a múlt esztendőben megkezdte 15. kötetével, nagy lajos : falu című művével lezárult. ez évben a sorozat folytatásaként korszerűbb kivitelben helikon kiskönyvtár címmel kezdődött új sorozat. első kötete, babits mihály: a golyakalifa című regénye több mint tízezer példányban nemrégén került a könyvesboltokba.

a sorozatban a magyar és a világirodalom kisebb terjedelmű remekművei látnak napvilágot. a tervek szerint 1964-ben karinthy frigyos: capillária, jean-jacques rousseau: a magányos sétáló álmodozásai, anna seghers: a sankt-barbarai halászok felkelése című műveit jelent meg a kiadó a helikon kiskönyvtár sorozatban. 1965-ben többek között roger martin du gard magyar nyelven először megjelenő regénye, az érvényesülés, krudy gyula: a vörös postakocsi és hemingway: az öreg halász és a tenger című művének új kiadása szerepel a kiadási tervben. /mti/

--

14.50/-n

-21-

mti

bb 36. április 18-19-én tartják a magyar vöröskereszt 2. országos kongresszusát

t ms/gk szb sr

1964. április 13.

a magyar vöröskereszt április 18-19-én, szombat-vasárnap tartja 2. országos kongresszusát. ebből az alkalomból hétfőn a magyar vöröskereszt székházában sajtótájékoztatót ismertették a kongresszus előkészületeit, a vöröskereszt fejlődését és fő feladatait. rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára elmondta, hogy az 1959-ben megtartott első kongresszus óta csaknem 200 000-rel - 525 000-re - nőtt a vöröskereszt tagjainak száma. az ifjusági vöröskeresztes csoportokban több mint 200 000 fiatal tanulja az egészségügyi munka alapvető ismereteit. erősen szélesedett a vöröskereszt egészségügyi felvilágosító tevékenysége. a múlt évben például 26 000 egészségügyi ismeretterjesztő előadást tartottak, s ebből 11 000-et filmvetítéssel tettek szemléletessé. jelentősek a véradó mozgalom eredményei is. amíg 1959-ben a téritésmentes véradás egészen szűk körre korlátozódott, addig a vöröskereszt tevékenysége nyomán, az elmúlt évben már 130 000-en vettek részt ebben a mozgalomban, s az országosan begyűjtött vér 38 százalékát adták a véradók ingyen, embertársi szolidaritásból. a vöröskereszt egyik fő feladatának tekinti a szocialista, nagyüzemi mezőgazdaság egészségügyi kulturáltságának fejlesztését, ezenkívül nagy részt vállal a fiatalok nevelésében, egészségügyi szemléletük formálásában, a tisztasági mozgalom, az alkoholizmus és a tuberkulózis elleni küzdelem, a cigánylakosság egészségügyi felvilágosítása és helyzetének javítása ugyancsak lényeges része a vöröskereszt munkájának.

a vöröskereszt eredményeit nagyban segítette és a jövő fejlődésnek is egyik záloga az orvosok és középfoku egészségügyi dolgozók bekapcsolódása a társadalmi egészségügyi munkába. a vöröskeresztben jelenleg mintegy 5000 orvos és 30 000 középfoku egészségügyi dolgozó tevékenykedik.

az elmúlt ősz óta több mint 7000 alapszervezeti taggyűlésen, 180 megyei, városi és járási konferencián készültek fel a vöröskereszt szervezeti a 2. országos kongresszusra. nem kevesebb, mint 32 000 felszólalás hangzott el ezeken az előkészítő gyűléseken. a megyei és megyei jogú városi konferenciákon megválasztották a kongresszus 400 küldöttét. rajtuk kívül a vöröskereszt 250 érdemes társadalmi munkása, továbbá 125 meghívott vendég - a párt- és tömegszervezetek, egészségügyi hatóságok képviselői - vesz részt a kongresszuson. a külföldi vöröskeresztes szervezeteket kilenc küldöttség képviseli, elsősorban a szocialista országokból. ott lesznek a tanácskozáson a vöröskeresztes szervezetek nemzetközi ligájának és az osztrák vöröskeresztnek küldöttjei is. /mti/

15. - szb

-22-

15. szb

bb 37. üzemi baleset

hmé-lm sr

1964. április 13.

a 19. kerületi vörös csillag traktorgyár szereldéjében. tomos sándor, 34 éves darulakatos, budapesti lakos, a daru-kezelő járdán megcsuszott, ráesett az áram alatt levő elektromos vezetékre, s áramütés érte. munkatársai azonnal áramtalanították a vezetéket. tomos sándort súlyos, nem életveszélyes állapotban a szobi utcai kórházba vitték. /mti/

bb 38. hypo helyett benzint töltött a fürdőkádba - súlyos égési sérülést szenvedett

hmé-lm sr

1964. április 13.

6. kerület délibáb utca 26. szám alatti lakásán kosárjózsefné, 54 éves tűzőnő mosáshoz készült. a fürdőkádba tévedésből hypo helyett benzint öntött, amely a közeli fürdőkálya tüzétől berobbant. a robbanás következtében a fürdőszoba fala bedőlt és kosárné súlyos égési sérüléseket szenvedett. a mentők a kun utcai kórházba szállították. /mti/

bb 39. halálra gázolta a hév - súlyos közlekedési balesetek

hmé/m/sr

1964. április 13.

a csillaghegyi hév vasutállomáson stampf bernátné, 51 éves gyárimunkás, budakalászi lakos, az állomásból kiinduló, mozgásban levő hév szerelvényre akart felszállni, visszaesett és a kerekek alá került. a helyszínen meghalt.

a baross utcában dr. orosz tiber, 54 éves orvos, budapesti lakos személygépkocsijával összeütközött a németh lászló 26 éves műszerész, budapesti lakos motorkerékpárossal. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. az üllői ut és ecseri ut kereszteződésénél oláh sándor, 60 éves kereskedősegéd, budapesti lakos motorkerékpárjával összeütközött az ugyancsak motorkerékpárral haladó zentai pál, 43 éves művezetővel. zentai pál súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a vörösvári ut 1. számú ház előtt palotás judit, 9 éves tanulót egy 11-es jelzésű villamos elütötte. a kislányt súlyos, életveszélyes állapotban kórházba szállították.

a 2. kerület vöröshadsereg utja és kelemen lászló utca kereszteződésénél cs. nagy sándor, 31 éves lakatos budapesti lakos a mozgásban levő 56-os jelzésű villamosra akart felszállni, visszaesett és életveszélyesen megsérült.

/folyt.köv./

16.23/-n

-23-

bb 39. /halálra ... 1. folyt./ m

a népligetben árvai istván, 35 éves villanyszerelőt miközben a motorkerékpárját toltta, elütötte hegedüs gyula 55 éves gépkocsivezető személygépkocsijával. árvait súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba vitték. rákoskeresztúron az egerszalók utca 33 számú ház előtt hegedüs károlyné, 49 éves árukiadó, budapesti lakost kecskés imre 47 éves gépkocsivezető tehergépkocsijával elütötte. hegedüsnét súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. /mti/

...-

bb 40. meghalt szőke istván

tné/m

1964. április 13.

szőke istván a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a magyarok világszövetsége elnökségének tagja meghalt. szőke istván 1926-ban vándorolt ki kanadába, 1933-tól 1961-ig hazajöveteléig kanadai kommunista párt tagja volt. 1937-től a kanadai magyar munkás című lap főszerkesztője, a kanadai kommunista párt magyar albizottságának titkára, 1957-től hazatéréséig a kanadai kommunista párt központi bizottságának tagja volt. szőke istvánt, az mszmp 13. kerületi bizottsága és a magyarok világszövetsége elnöksége saját halottjának tekinti. temetése szerdán délután 1 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

...-

bb 41. öt évi szabadságvesztés szélhámosságokért

vid/j/m/fm

1964. április 13.

az ország különböző helyein - így hódmezővásárhelyen, veszprémben, szentesen, kalocsán, komáromban, kiskunhalason, kiskőrösön, esztergomban, dunaujvárosban és debrecenben is - sorozatosan követett el szélhámosságokat lázár jení 36 éves budapesti, 11. bartók béla ut 1. szám alatti lakos. szállodákat, vendéglátóipari vállalatokat, magánszemélyeket károsított meg, pénzt, ékszert és ruhaneműket lopott. országos körözéssorán fogták el a korábban már büntetett előéletű lázár jénőt, aki a debreceni járásbírósa vont felelősségre. bűncselekményeiért öt évi szabadságvesztésre ítélték, s ezenkívül le kell töltenie a korábban felfüggesztett 8 hónapos büntetését is. /mti/

...-

-24-

16 30

16 45

Zsolt

bb 42. a bodrogon és a tiszta felső szakaszán egy fokozattal csökkent az árvízvédelmi készütség - szolnoknál emelkedik a víz

ö vid sb gg vm vg

1964. április 13.

a tetőzés óta hétfő reggelig másfél méterrel apadt a tiszta és a bodrog tokajnál. ezért az északmagyarországi vízügyi igazgatóság egy fokozattal csökkentette az árvízvédelmi készütséget a bodrogon és a tiszának csaknem 50 kilométer hosszú szakaszán, tokajtól kesznyétenig. a két folyó hullámterében, a sátoraljaujhelyi, a szerencsi, a mezőcsáti és a mezőkövesdi járásban több mint 40.000 hold került víz alá, ebből csaknem 3.000 hold az őszi vetés és 12.600 hold pedig egyéb mezőgazdaságilag művelhető terület. az áradás sok kutat beszennyezett. a borsod megyei tanács felhívására hétfőn megkezdték a kutak tisztítását, klórozását. a napokban több mint 100 kutat fertőtlenítenek a tiszta és a bodrogmenti falvakban.

az árhullám szolnok felé vonul. a városnál egy nap alatt újabb 7 centiméterrel emelkedett a víz és előreláthatóan a hét közepéig még mintegy 20 centiméternyit árad. a tetőzés majd csak 20-25 centiméterrel marad el az 1932 évi maximumtól. a tiszta árhulláma a zagyva torkolati szakaszt is megduzzasztotta és a tabáni városrésznél, illetve tiszta ténél veszélyes helyzetet alakított ki. a hullámterbe épült tabáni házak udvarát és több melléképületet elöntötte a víz. a szolnoki vízügyi igazgatóság és a város üzemelnek, hivatalainak dolgozói most már egy hete védik a gátakat és eddig több mint 4.000 köbméter földdel erősítették meg a töltéseket.

az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatása szerint a tetőzés óta tiszafürednél 16 centiméterrel apadt a tiszta, sárospataknál pedig 140 centiméterrel csökkent a bodrog vízállása. a tiszta hétfőn tiszaroff és szolnok között tetőzött. a tiszta töltésén az elmúlt 24 órában 4.300 vízügyi dolgozó, a falvak 330 lakója és 270 katona vett részt a védekezésben. a veszélyeztetett szakaszokon a gépesített árvízvédelmi osztagoknak 53 nagy földmunkagépe dolgozik. /mti/

embargo 20 óráig!

bb 43. kedden kezdődik londonban

tné vm sr

1964. április 13.

a „dél-afrika elleni gazdasági szankciók nemzetközi konferenciája”, az előkészítő bizottság meghívására a függetlenségükért küzdő népek megsegítését szolgáló magyar szolidaritási bizottság képviselőjében gönczöl györgy, a közgazdaságtudományi intézet osztályvezetője szakértőként vesz részt az értekezleten. /mti/

16. 34/-n

16 44 Zsolt

-25-

bb 44. szerte az országban dolgoznak a kukorica-vetőgépek - közvetlen befejezés előtt a tavaszi árpa vetése tolnában

1964. április 13.

i.kz/m/ká

most már külsejében is igazi tavaszi képet ölt a határ. a gyorsan rügyező, helyenként már virágzó fák, a fejlett haragoszöld vetések mellett gondosan munkált friss szántások, vetések adják meg ezt a tavaszi jelleget. mint a hétfői jelentések hírül adják az ország legkülönbözőbb pontjain - a délalföldi békés megyében csakugy, mint az északi fekvésű heves megyében, vagy a dunántúli somogyban és tolnában - megkezdtek az egyik legjellegzetesebb, s egyben legnagyobb tavaszi munkát, a kukorica vetését. somogyban elsőknek a balatonendréd-i zöld mező termelőségvetkezeti nagy tábláin került földbe ennek a fontos takarmánynövénynek a magja. békés megyében máris több száz vetőgép szórja a földbe a kukorica magját. tolnában már az elmúlt héten hozzáfogtak a silókukorica vetéséhez, hétfőn, a kedvező időben, újabb gazdaságok kezdték meg ezt a munkát.

a kukoricavetéssel egyidőben ezernyi más feladat megoldásáról is gondoskodniuk kell a mezőgazdasági dolgozóknak. az eredmények minden vonatkozásban biztatók. heves megyében a hét első napjáig mintegy 45.000 holdon került földbe a tavasziak magja, a hevesi járás egész területén végeztek az árpa vetésével. tolnában a megye egész területén közvetlenül a befejezés előtt áll ugyanez a munka. a tavaszi árpa termelésére kijelölt területekből mindössze csak 100 hold vetetlen. ugyanekkor a cukorrépának is csaknem 50 százalékát elvetették.

az ország egyik nagy vetőburgonya termelő mezőgazdasági üzemében, a lábodi állami gazdaságban, félezer munkás szállta meg a hét elején a földeket. gépvontatású sorjelölők után rakják a földbe a burgonya gumóit. a gazdaság az idén összesen 1500 holdon nyolc különböző fajta burgonyát termel továbbszaporításra. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai 26. /április 18-19-én tartják .../ 4. bek. 6-7. sorában/a szöveg, helyesen:

... 400 küldöttét rajtuk kívül 250 meghívott, továbbá 125 vendég a párt- és tömegszervezetek ...

/mti/

17.03/-n

H13 2. sz.

-26-

bb 45. svájci kutató előadása egerben

vid/ká/sk/m

1964. április 13.

a hazafias népfront heves megyei bizottsága és az agrártudományi egyesület hétfőn tanácskozást rendezett egerben, amelyen dr. gottfried kanzig-mäder svájci kutató a gyümölcsösök növényvédelméről tartott előadást. részletesen ismertette a szőlő peronoszpóra és a lisztharmat elleni védekezés legújabb svájci tapasztalatait. a tanácskozáson a megye mezőgazdasági szakemberei: tsz-elnökök, agronómusok, állami gazdasági igazgatók vettek részt. /mti/

bb 46. odaitélték az 1964. évi derkovits-ösztöndijakat

tné/m/sr

1964. április 13.

a beküldött pályaművek elbírálása után, az ösztöndíjbizottság javaslata alapján, a művelődésügyi minisztériumban odaitélték az 1964. évi derkovits gyula ösztöndíjakat.

három évig derkovits ösztöndíjban részesül: barczy pál grafikus-művész, benedek györgy festőművész, lenkei zoltán grafikusművész, ligeti erika szobrász-művész, meszes tóth gyula szobrász-művész, és urbán györgy festőművész. /mti/

bb 47. szovjet levéltári szakemberek érkeztek hazánkba

i hi/hné/m/sr

1964. április 13.

leonyid ivanovics jakovlev, a szovjetunió levéltári főigazgatóságának helyettes főigazgatója és l. csizova tudományos munkatárs budapestre érkeztek a „magyar internacionalisták részvétele a szocialista forradalomban és a szovjetunió polgárháborújában 1917-1922., című kiadvánnyal kapcsolatos munkaértekezletre. a kiadványt az mszmp központi bizottságának párttörténeti intézete, a levéltárak országos központja, a magyar hadtörténelmi intézet, az szkp központi bizottságának marxizmus-leninizmus intézete és a szovjetunió levéltári főigazgatósága közösen készíti elő. /mti/

17.10/-n

H16 2. sz.

-27-

bb 48. óceáni légáramlással esőfrontok érkeznek nyugatról - tovább tart a kellemes meleg idő

i csj/sk/m/ká

1964. április 13.

a múlt hét végén a verőfényes, szép időben a fák, cserjék, rügyei szinte szemlátomást bontakoztak, s a déli lejtőkön ki-virágoztak az első mandula- és kajszifák. a hőmérsékleti maximumok országszerte 16-20 fokig emelkedtek. hétfőn reggel általában 3-8, budapesten 10 fokos volt a minimumszint. a hajnalban kezdődött erős felhőképződés - mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondották - a skandináv ciklon délre húzódása okozta, amely páradus, szubtrópusi levegőt áramoltat közép-európa fölé. a nap folyamán már több vidékről jelentettek a megfigyelők kisebb esőket, átfutó záporokat.

a ciklon melegfrontja mögött hétfő reggelig párizs, koppenhága, berlin vonaláig jutott el, s továbbhatolt délnek az ugynevezett hidegfront. mivel elég lassan mozog, előreláthatólag csak kedden délelőtt érkezik meg hazánk légterébe. ennek a léghullámnak azonban csak a neve „hidegfront”, a külföldről érkezett jelentések szerint az ittenihez hasonló magas hőmérsékletű óceáni levegőt hoz, ezért egyelőre nem kell tartanunk lehűléstől. a hétfői maximumok - az erős felhősödés és a kisebb esők ellenére - általában 15-20 fok között alakultak ki.

a következő 36 óra időjárását a jelek szerint az egymást követő esőfrontok és a nyugatiasra forduló szél határozza meg. kedden, zömmel az északi megyékben, de szórványosan már az egész országban lesznek záporos jellegű esők, sőt számitanunk kell zivatarokra is. a hőmérséklet lényegesen nem változik: a kedden reggelre várható 5-10 fokos minimumszintről, a délutáni órákban valószínűleg ismét 15-20 fokig emelkedik a hőmérséklet. egyébként a langyos tavaszi esőkre a mezőgazdaságban már szükség van, hiszen a legutóbbi napokban a talaj felső rétege kiszáradt. /mti/

...-

bb 50. erdey lászló akadémikus

i ms/gk/m/sr

1964. április 13.

wartburgban résztvesz a modern elektrokémiai analitikai módszerekről tárgyaló tudományos üléseken. /mti/

...-

17.20/-n

-28-

PK 200

bb 49. megnyílt az újjáépített rózsavölgyi zeneműbolt

t bi/gk/m/fm

1964. április 13.

új színfolttal gazdagodott a belváros. a martinelli téren a nagymultu, 114 esztendő s rózsavölgyi zeneműbolt nyitotta meg ismét ajtaját a zenekedvelők népes tábora előtt. az üzlet, amely 1961-ben leégett, az átépítés után most ismét gazdag zeneirodalmi, kotta- és hanglezemanyaggal várja a vásárlókat. a hanglezemkedvelőknek több kényelmes lehallgató fülke - köztük egy sztereo lehallgató fülke - áll rendelkezésükre. az ünnepélyes megnyitón, amelyen zenei életünk több ismert képviselője is megjelent, dr. eöszte lászló, a zeneműkiadó helyettes igazgatója méltatta a boltnak a magyar zenekultura terjesztésében betöltött szerepét. /mti/

...-

bb 51. törő imre akadémikus

i ms/gk/m/sr

1964. április 13.

prágába utazott a nemzetközi szövetkémiai és sejt-kémiai bizottság ülésére. /mti/

...-

bb 52. a rendőrség felhívása

lk/m

1964. április 13.

1964. március 2-án 20 óra 30 perc körül egy ismeretlen személy látta, hogy a budapest, 4. ker. templom utca és a daák ferenc utca sarkán egy eszméletlen férfi fekszik a járdaszegélyen. azonnali segítséget kérve értesítette a 4. kerületi mentőállomást. a 4. kerületi rendőrfőkapitányság felkéri a segítséget nyújtó ismeretlen járőrelőt, vagy az esetleges szemtanúkat, hogy személyesen jelentkezzenek, budapest, 4. ker. árpád utca 87. 1. emelet 107 szám alatt, vagy telefonon a 292-990, 134 mellékállomáson. /mti/

...-

PK 200

- 29 -

bb 53. dobi István fogadta hazánk kenyába kinevezett első nagykövetét

tné/m/fm

1964. április 13.

dobi István, az elnöki tanács elnöke hétfőn fogadta katonajánost, hazánk kenyába kinevezett első rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

...

bb 54. debreceni orvostanhallgatók a fővárosban

vid/j/m/fm

1964. április 13.

a debreceni orvostudományi egyetem 140 ötödéves hallgatója hétfőn budapestre utazott. három napig látogatják a fővárosi üzemet, intézményeket, s tanulmányozzák a munkások egészségvédelmét, az üzemorvosi ellátottságot a közegészségügyi helyzetet. /mti/

...

bb 55. ndk küldöttség budapesten

k sl/sk/m/vg

1964. április 13.

a magyar-ndk gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság hétfőn kezdődött 3. ülészakára német delegáció érkezett budapestre. a küldöttséget Hermann Grosse, az ndk állami tervbizottságának elnökhelyettese vezeti. /mti/

...

bb 56. hazaérkezett finnországi vendégszerepléséről a debreceni népi együttes

k áe/lk/m/fm

1964. április 13.

a debreceni népi együttes kéthetes finnországi vendégszereplése után hétfőn hazaérkezett. az együttes Helsinkin kívül hét városban szerepelt és előadásait nagy érdeklődéssel fogadta a finn közönség. /mti/

...

17.38/-n

-30-

1744
L. Z. 1964

bb 57. kassai bábjátékosok magyarországi látogatása

vid/j/m/fm

1964. április 13.

két napig ismerkedett Győrrel a kassai egészségügyi szakiskola növendékeinek bábjátékos csoportja, a kassai bábosok a rába-parti városban megismerkedtek a győri testvérintézmény növendékeivel, meglátogatták a Kazinczy gimnáziumban működő egészségügyi szakközépiskolát, a város egészségügyi intézményeit, s izelítőt adtak műsorukból.

a kassai vendégek hétfőn várpalotára utaztak, ahol szintén bábelőadást tartanak, majd pedig Dabasra látogatnak. a vendégeket magyarországi útjukon elkíséri a kassai televízió egyik munkatársa is, aki kisfilmet készít a győri, a várpalotai és a dabasi látogatásról, a magyar tájakról és a báb-bemutatókról. /mti/

...

18.10/-n

-31-

18.10.1964
L. Z. 1964

bb 53. dobi istván fogadta hazánk kenyába kinevezett első nagykövetét

tné/m/fm

1964. április 13.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke hétfőn fogadta katona jánost, hazánk kenyába kinevezett első rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

...-

bb 54. debreceni orvostanhallgatók a fővárosban

vid/j/m/fm

1964. április 13.

a debreceni orvostudományi egyetem 140 ötödéves hallgatója hétfőn budapestre utazott. három napig látogatják a fővárosi üzemeket, intézményeket, s tanulmányozzák a munkások egészségvédelmét, az üzemorvosi ellátottságot a közegészségügyi helyzetet. /mti/

...-

bb 55. ndk küldöttség budapesten

k sl/sk/m/vg

1964. április 13.

a magyar-ndk gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság hétfőn kezdődött 3. ülészakára német delegáció érkezett budapestre. a küldöttséget hermann grosse, az ndk állami tervbizottságának elnökhelyettese vezeti. /mti/

...-

bb 56. hazaérkezett finnországi vendégszerepléséről a debreceni népi együttes

k áe/lk/m/fm

1964. április 13.

a debreceni népi együttes kéthetes finnországi vendégszereplése után hétfőn hazaérkezett. az együttes helsinki kívül hét városban szerepelt és előadásait nagy érdeklődéssel fogadta a finn közönség. /mti/

...-

17.38/-n

-30-

174x
Leri

bb 57. kassai bábjátékosok magyarországi látogatása

vid/j/m/fm

1964. április 13.

két napig ismerkedett győrrel a kassai egészségügyi szakiskola növendékeinek bábjátékos csoportja. a kassai bábosok a rába-parti városban megismerkedtek a győri testvérintézmény növendékeivel, meglátogatták a kazinczy gimnáziumban működő egészségügyi szakközépiskolát, a város egészségügyi intézményeit, s izelítőt adtak műsorukból.

a kassai vendégek hétfőn várpalotára utaztak, ahol szintén bábelőadást tartanak, majd pedig dabásra látogatnak. a vendégeket magyarországi utjukon elkíséri a kassai televízió egyik munkatársa is, aki kisfilmet készít a győri, a várpalotai és a dabasi látogatásról, a magyar tájakról és a báb-bemutatókról. /mti/

...-

18.10/-n

-31-

18.10/-n
Leri

bb 58. budapesti hármás, pécsett hatos erősségű volt a hétfő reggeli földrengés

1 tz gg vm vg

1964. április 13.

a hétfő reggeli földrengésről a szakemberek néhány óra alatt aránylag kevés adatból is meglehetősen megbízható képet tudtak összeállítani.

amint bisztricsányi ede, az eötvös loránd tudományegyetem geofizikai intézetének tudományos főmunkatársa elmondotta, a budapesti műszerek jelzései alapján arra a következtetésre jutottak, hogy a rengés középpontja - epicentruma - mintegy 300 kilométernyire lehetett, valószínűleg jugoszláviában. később a jelentések közölték, hogy a földrengés körülbelül feleuton belgrád és zágráb között, a száva mentén pattant ki. ez arra vall, hogy a megállapíthatatlan idők alatt a földkéregben felgyűlt feszültségek a szilárd kőzetek ellenállását annak a törésvonalnak a mentén győzték le, amelyet a felszínen a száva medre jelez. a földrengést e kőzetnek hirtelen elszakadása és elmozdulása váltotta ki.

a szeizmográfok jelzései szerint ez a mostani földrengés ki-pattanásának helyén - szerencsére viszonylag gyéren lakott területen - körülbelül olyan erősségű lehetett, mint a szkopjei volt, tehát valamivel erősebb az 1956-os dunaharaszti földrengésnél. a tudomány már régen megállapította, hogy déli szomszédunk - akárcsak az egész balkán és a földközi tenger térsége - az ugynevezett földrengéses övezetek közé tartozik. ez a zóna azonban hazánk területére már nem nyúlik át. nálunk közepes méretű földrengések is évszázadonként átlag mindössze öt alkalommal következnek be.

a mostaninak is csupán a „szele”, ért bennünket. az epicentrumában körülbelül 8-as fokozatú rengés pécsett mintegy 6-os fokozatú volt, kaposvárott már csak 5- és 6 közötti, a főváros térségében pedig csak a 3-as fokozatot érte el./mti/

- . -

18.20/-n

-32-

1880 Zsel

bb 59. földmozgások a dunántúlon és az alföldön - sérülés nem történt - kisebb anyagi károk keletkeztek

gk vm

1964. április 13.

hétfő délelőtt fél 10 tájban az országban több helyen kisebb erősségű földmozgásokat észleltek, elsősorban a dunántúlról jelentettek földrengést. pécsett a város lankás részein egy erős és egy enyhébb földlökés történt. egyes helyeken a lakóházakból, az irodák-ból az utcára tódultak az emberek, a magasabb épületek és gyárkémények, valamint az aknatornyok kilengtek.

a pécsi bányász erdművének és a pécsi fűtőháznak a kéménye leomlott, a pécsi nemzeti színház falai megrongálódtak, homlokzatán a díszítések meglazultak, s ezeket a tűzoltók eltávolították. pécsett néhány életveszélyessé vált lakásból a lakókat ideiglenesen kiteleptették. a bányák aknatornyainak szállítógepeit rövid időre leállították, a kezelőszemélyzet elhagyta az erősen kilengő tornyokat.

pécsten kívül komlórról, mohácsról, siklósról, sásdról, dunaszekcsőről és kaposvárról jelentettek földlökéseket. több épület megrongálódott, épületfalak megrepedeztek, egyes tetőszerkezetekben károk keletkeztek. az eddigi becslések szerint a károk sehol sem jelentősek.

észleltek földmozgást az alföldön is, a többi között szegeden, kecskeméten, baján, kiskörösön, kiskunmajsán, kiskunfélegyházán. ezeken a helyeken néhány épületről leomlott a vakolat.

a beérkezett jelentések szerint a földmozgások következtében emberéletben kár nem esett, sérülés sem történt sehol./mti/

- . -

bb 60. a kgst valutáris-és pénzügyi állandó bizottságának

lk vm

1964. április 13.

berlinben megtartott negyedik ülészakán timár mátyás pénzügyminiszter vezetésével részt vett magyar delegáció hétfőn délután vissza-érkezett budapestre./mti/

- . -

19.00/-nn

-33-

1880 Zsel

bb 61. a nemzetközi pen ülése londonban

k gg/m/fm

1964. április 13.

a nemzetközi pen végrehajtó bizottsága április 15-én és 16-án londonban ülést tart. a tanácskozáson a magyar pen klubot kéry lászló főtitkár képviseli. /mti/

bb 62. időjárásjelentés

gg/m

1964. április 13.

a meteorológiai intézet jelenté április 13-án hétfőn 19 órakor.

felhős idő esővel

várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, főként az északi megyékben többfelé esővel, egy két helyen zivatarral. mérsékelt, időnként élénkülő délnyugati, nyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 15-20 fok között. /mti/

19,30/m

- 34 -

bb 63. hamlet az odry színpadon - bemutatta az állami déryné színház

t fe/gg/m

1964. április 13.

shakespeare születésének 400. évfordulója alkalmából az állami déryné színház műsorára tűzte a hamletet, hogy a vidéki lakosság is megismerkedjék a nagy angol drámaíró halhatatlan művével. a déryné színház együttese hétfőn este az odry színpadon mutatta be a darabot a budapesti közönségnek. a címszerepet patassy tiber, claudius kőszegi gyula, gertrud királynét fodor teréz, poloniust vajda dezső, ophéliát herendi mária alakította. az előadást kertész lászló rendezte. /mti/

19,40/-n

-35-

- vége -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefonsz.: 100-400, 360-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. április 14.

bb 1. április 15-én fővárosszerte megkezdődik a lakóbizottságok újraszervezése

i h1/tm vm sr

1964. április 14.

a fővárosban működő lakóbizottságok megbízása az idén lejár, ezért április 15 és július 15 között sorra kerülő újraszervezés lebonyolítására az előkészületek megtörténtek. a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai - a tömegszervezetek, a tanácsok és társadalmi aktivisták bevonásával - megvizsgálták a jelenleg működő több mint 15.000 lakóbizottság munkáját, a tapasztalatokat üléseiken megtárgyalták, s javaslatokat dolgoztak ki a lakóbizottságok munkájának fejlesztésére. részt vettek a felmérésben a fővárosi tanács illetéke szervei is. társadalmi aktivisták bevonásával brigádokat alakítottak és a kerületekkel együttműködve szemügyre vették: hogyan képviselték a társadalom érdekeit az elmúlt négy év alatt a lakóbizottságok, s hogyan segítették a tanácsok államigazgatási és tömegszervezeti munkáját. a vizsgálatban a kerületi és fővárosi aktivistákkal együtt mintegy [redacted] vettek részt. a tapasztalatokat a fővárosi tanács legutóbbi ülésén is megtárgyalták.

ilyen előzmények után a kerületi párt-, tanács- és társadalmi szervek képviselőiből operatív bizottságok alakultak, amelyek a fővárosi tanácsnak a lakóbizottságok szervezetéről, választásáról és működéséről szóló rendelete alapján irányítják és ellenőrzik majd a választásokat. a rendelet szerint a lakóbizottságok tagjainak választására minden nagykorú személy jogosult, akinek a lakóbizottság működési területén állandó lakása van.

/folyt.köv./

4 ezerkét százan

-1-

